

WAT & HOE

ONDERWEG

Inclusief
betrouwbare
kaarten

FLORIDA

De reisgids voor een actieve & culturele vakantie

Inhoud

★ TOP 10 4

Het Floridagevoel 6

9

Het magazine

- Toen Disney kwam
- Florida's ruimtevaartprogramma
- Florida's droomstranden ■ Rivier van gras
- De Golfkust in 72 uur
- Florida's beroemdheden
- Bienvenida a Miami

31

Je draai vinden

- Aankomst ■ Vervoer in Florida
- Overnachten
- Eten & drinken
- Winkelen
- Uitgaan
- Bezoek aan het Walt Disney World® Resort

45

Orlando

Even oriënteren ■ In zeven dagen

TOP 10 ■ Magic Kingdom® Park ■ Kennedy Space Center

Hoogtepunten ■ Disney's Animal Kingdom® Park

■ Disney's Hollywood Studios® ■ Epcot®

■ Typhoon Lagoon & Blizzard Beach ■ SeaWorld Orlando

■ Universal Orlando

Verder ontdekken ■ 19 andere bezienswaardigheden

Waar... ■ Overnachten? ■ Eten & drinken?

■ Winkelen? ■ Uitgaan?

103

Miami en het zuiden

Even oriënteren ■ In vijf dagen

TOP 10 ■ Florida Keys ■ South Beach ■ Everglades ■ Key West

■ Little Havana

Hoogtepunten ■ Miami Beach ■ Coral Gables &

Coconut Grove ■ Palm Beach

Verder ontdekken ■ 4 andere bezienswaardigheden

Waar... ■ Overnachten? ■ Eten & drinken?

■ Winkelen? ■ Uitgaan?

147

Tampa Bay en het zuidwesten

Even oriënteren ■ In drie dagen

TOP 10 ■ Stranden aan Tampa Bay

Hoogtepunten ■ Busch Gardens ■ Ybor City

Verder ontdekken ■ 19 andere bezienswaardigheden

Waar... ■ Overnachten? ■ Eten & drinken?

■ Winkelen? ■ Uitgaan?

177

Panhandle en Noord-Florida

Even oriënteren ■ In vijf dagen

TOP 10 ■ Pensacola ■ St. Augustine

Hoogtepunten ■ Tallahassee ■ Panama City Beach

Verder ontdekken ■ 9 andere bezienswaardigheden

Waar... ■ Overnachten? ■ Eten & drinken?

■ Winkelen? ■ Uitgaan?

199

Wandelingen & tochten

■ 1 Winter Park

■ 2 Space Coast

■ 3 SoBe en het Art Deco District

■ 4 De Florida Keys

Praktische informatie 213

■ Voor je vertrek

■ Als je er bent

Kaarten 219

Register 235

Fotoverantwoording 236

Colofon 239

10 redenen om terug te komen 240

★ TOP 10

Mis ze niet! In onze top 10-lijst vind je de belangrijkste bezienswaardigheden, van de absolute nummer 1 tot en met nummer 10.

1 ★ FLORIDA KEYS ▶ 108

Een betoverende mix van tropen, rijkdom en een enorm ontspannen manier van leven zet de Florida Keys bij ons op nummer 1.

2 ★ SOUTH BEACH MIAMI ▶ 112

Levensvreugde, losbandigheid, creatief en trendy: de met schitterende art deco doordrenkte wijk South Beach (afb. links) is de beste reden voor een bezoek aan Miami.

3 ★ EVERGLADES ▶ 118

Als je in dit moerasgebied een alligator ziet, vergeet je dat nooit meer. Maar ook de talloze andere levensvormen zijn het uitvoerig bekijken waard!

4 ★ KEY WEST ▶ 121

Kunstenaars en levenskunstenaars, mojito's, Key Lime Pie, travestieten, Hemingwayklonen: dit is de meest ruimdenkende plaats ten oosten van San Francisco.

5 ★ MAGIC KINGDOM PARK®

▶ 50

Wie Orlando zegt, zegt Disney World®: dit is het mooiste megathemapark ooit. Het kasteel van Assepoester in het Magic Kingdom Park is het mooiste sprookjeskasteel dat je kunt bedenken.

6 ★ KENNEDY SPACE CENTER

▶ 56

Hier kun je snuffelen aan belangrijke historische feiten: vanaf dit ruimtevaartstation ondernam Amerika de eerste schreden in de ruimte.

7 ★ PENSACOLA ▶ 182

Deze in 1565 gestichte, meest westelijk gelegen stad van Florida is heerlijk rustig. Vlak bij het oude centrum lonken betoverende, helderwitte stranden.

8 ★ LITTLE HAVANA ▶ 125

Florida zonder Cubanen: dat kun je je niet voorstellen. In Little Havana in Miami, met Calle Ocho als centrum, zindert het Cubaanse leven zoals nergens anders in de VS.

9 ★ ST. AUGUSTINE ▶ 184

Hier ligt de vroegste kern van Florida, en tot op heden oogt St. Augustine met alle romantische steegjes en pleinen nog onmiskenbaar Spaans-koloniaal.

10 ★ STRANDEN AAN TAMPA BAY ▶ 152

Pinella's Peninsula bij Tampa is een tropisch paradijs. Het witte zand, als suiker zo fijn, maakt van dit schiereiland het mekka van alle liefhebbers van zon en feest!

HET

FLORIDA-

Ontdek wat Florida te bieden heeft en beleef de unieke sfeer zoals de Floridianen dat doen.

ZONSONDERGANG VIEREN

De pieren die zich tot ver in de Golf van Mexico uitstrekken, zijn de stille sterren van de Sunshine State. Want wat is er nu fijner dan 's avonds over het strand te wandelen, en helemaal tot aan het eind van de tientallen jaren oude landtongen te gaan? Wat is er romantischer dan daar de zonsondergang af te wachten en samen met andere vakantievierders te applaudiseren, omdat de zon er weer een fraai spektakel van heeft gemaakt? Warm aanbevolen: Naples, Cedar Key en Key West.

KIJKEN NAAR WANDELAARS

Als South Beach het hart van Miami Beach is, dan is de Ocean Drive de pacemaker. Nergens anders in Florida is flaneren zó nadrukkelijk tot kunst verheven en doen cafés en restaurants het bestudeerde slenteren alle eer aan. Beroemdheden spotten? Dan moet je hier zijn. Een dag op Ocean Drive vliegt voorbij als je er vroeg in de middag bruncht, van 5 tot 7 happy hour viert en 's nachts op kroegentocht gaat.

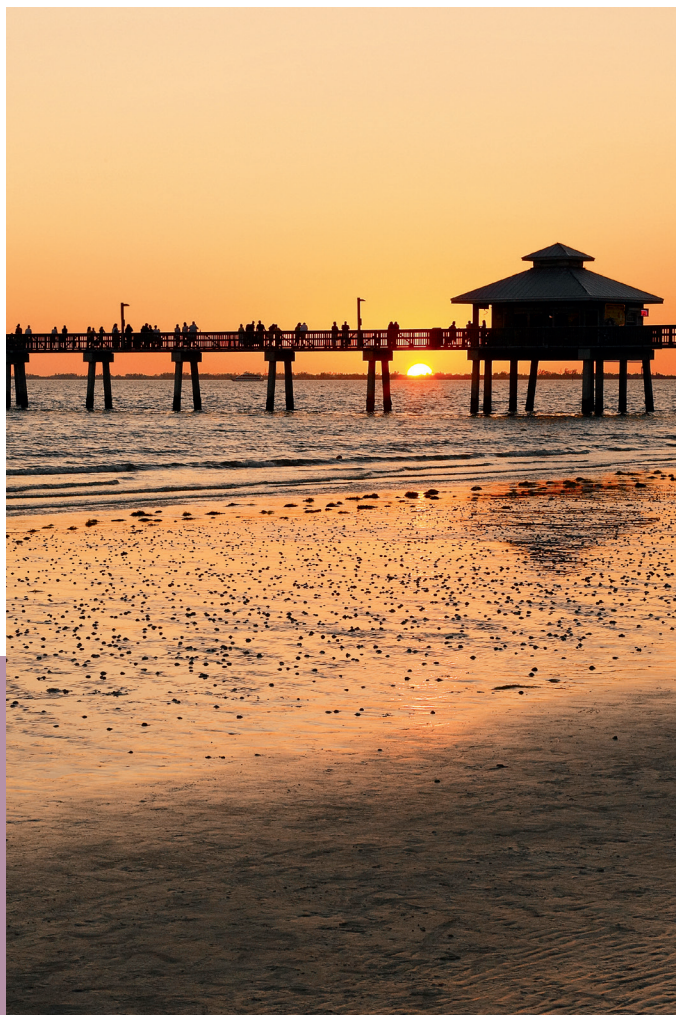
MET EEN GERUST HART NIKSEN

Wanneer in Key West iedereen lekker naar zijn biertje staart, er een warme wind door de bar waait en Bob Marley 'Coming in from the cold' zingt... dan voel je die legendarische 'Key spirit', waar het allemaal niet zo nauw steekt, waar je gewoon eerst een mojito bestelt en alle zorgen naar de dag van morgen verwijst. Waar je die geest vindt? In de Schooner Wharf Bar (www.schoonerwharf.com), bijvoorbeeld, en op heel veel andere plaatsen.

EERST KUNST, DAN STRAND

De kust van Florida is bezaaid met stadjes waarin geweldige musea en andere cultuurtempels staan, en waar het ene internationale topevenement op het andere volgt. Er is dan ook geen andere federale staat waar je op één enkele dag evenveel van topklasse zand, strand en kunst kunt genieten. Berucht om de allesoverheersende aanval op je zintuigen zijn vooral South-Beach, Naples, Fort Lauderdale, Fort Myers en St. Petersburg.

GEVOEL

Zonsondergang op de pier in Fort Myers Beach

Het magazine

Florida's DROOMSTRANDEN

Of je nu liever mosselen zoekt, duikt, zonnebaadt of de zons-
ondergang bekijkt; wanneer je ervoor in de stemming bent, je
goed insmeert en op het strand blijft, vervult de bijna 2000 km
lange kust van Florida – met honderden stranden en twee ver-
schillende zeeën – vrijwel al je wensen. We stellen de popu-
lairste stranden graag aan je voor.

Helder zicht in de Keys: Bahia Honda

De stranden van de Keys hebben geen goede naam, want er zijn veel
zandvliegen. Een uitzondering is het strand van Bahia Honda National Park
op Big Pine Key. Het lange, witte zandstrand verheft zich als een sprookje
uit de smaragdgroene Golf van Mexico. Het mooiste is dat het zicht onder
water net zo goed is als boven water. Pal voor de kust nodigt een uitgestrekt
rif je uit om te snorkelen, en je kunt een rondleiding met gids boeken.

Het lekkerst surfen: Cocoa Beach

Tienvoudig wereldkampioen surfen Kelly Slater is afkomstig uit Cocoa
Beach, ten zuiden van Cape Canaveral aan de Atlantische Oceaan kust.
Hier vind je de beste golven van Florida. Surfplanken kun je huren, de
golven zijn goed voor uren surfpret.

De mooiste schelpen: Sanibel Island

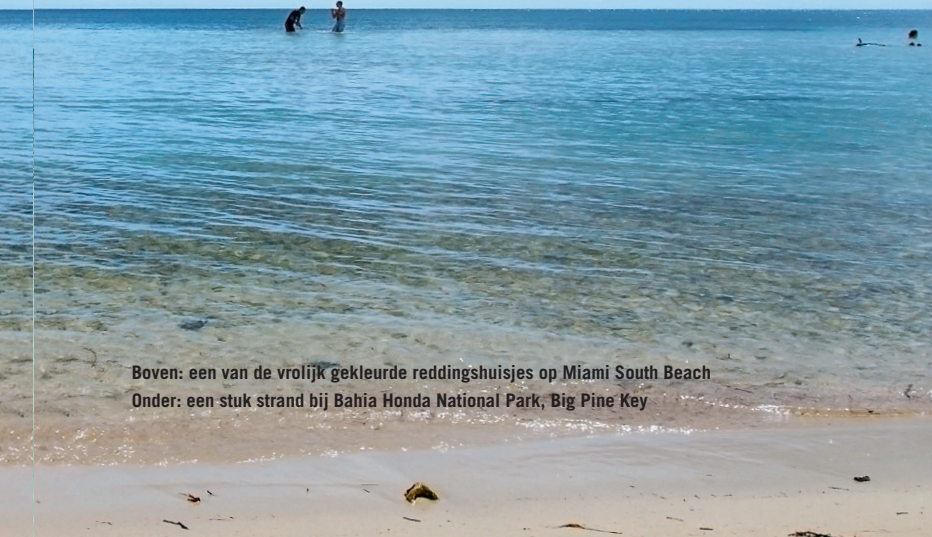
Dankzij een bijzondere stroming heeft Sanibel Island de mooiste schelpen van de VS. De stroming laat regelmatig zeeschelpen in allerlei vormen en maten op de kust van dit rifeiland spoelen. Kijk eens of je een gevlekte junonia kunt vinden, een zeldzaam sieraad dat je op Sanibel kunt aantreffen.

Prominenten en Jugendstil: Miami South Beach

South Beach (SoBe), met de nonchalante Jugendstilwijk tussen 1st en 15th Street aan het Lummus Park, is met afstand het beste en beroemdste zandstrand van Florida, en bovendien trefpunt van bekende mensen. Homo's hebben een eigen gebied geclaimd, tussen 11th en 13th Street. Van topless zonnebaden op het strand kijkt geen mens hier op.

Buitengewoon mooie natuur: Grayton Beach

State Park Grayton Beach is de fraaiste parel aan de landtong aan de Golf van Mexico. Een schitterend en nog ongetemd landschap, met door de wind gevormde, marmewitte duinen, die vloeiend in stralend helder water overgaan. Vergeet niet de *dog wall* te bekijken: daar hebben lokale kunstenaars hondenpersoonlijkheden uit de omgeving geportretteerd!

Boven: een van de vrolijk gekleurde reddingshuisjes op Miami South Beach
Onder: een stuk strand bij Bahia Honda National Park, Big Pine Key

Aankomst

Orlando International Airport

Een bezoekje aan het Walt Disney World® Resort in Florida is een eitje, als je eerst maar bij de vervoersmiddelen bent. Nadat je bent geland op het vliegveld (MCO, ☎ 407 8 25 84 63; www.orlandoairports.net) kun je vanuit alle aankomsthallen met een gratis **electroshuttle** naar de derde verdieping (*level*) van de hoofdterminal.

- Neem de lift naar beneden, om je **bagage** af te halen.
- Er zijn drie loketten om **geld te wisselen**: een in de East Hall, een in de West Hall en een bij de bagageafhandeling aan kant B van de luchthaven. Alle loketten zijn geopend van 8-19 uur.
- Neem dan een lift naar beneden, naar de **autoverhuur, taxi's en bussen**.
- Wanneer je **huurauto** in de MCO staat, ga je nóg een verdieping naar beneden. Je komt dan via een tunnel in een parkeergarage met meerdere verdiepingen. Anders staan buiten taxi's en bussen die je naar het hotel brengen, of een shuttlebus naar de centrale van de autoverhuurders.
- De bussen van de stad Orlando, het **Lynxstelsel** (☎ 407 8 41 59 69), rijden vanaf de eerste verdieping aan kant A van de terminal (geen bagageruimte).
- Rijd na het verlaten van het vliegveld naar de **Route 528** (Beeline Expressway, een tolweg) en volg de bordjes naar Walt Disney World® en andere bezienswaardigheden. Route 528 gaat in het westen naar de **I-4**, die je naar International Drive, Universal Orlando en Walt Disney World® brengt.

Orlando Sanford International Airport

Vliegveld Orlando Sanford (☎ 407 5 85 40 00; www.orlandosanfordairport.com) bevindt zich ca. 48 km ten noordoosten van MCO en wordt gebruikt door kleinere chartermaatschappijen. Het ligt tussen de oceaan en Orlando.

- **Horizon Coach Lines** (☎ 407 8 26 99 99), schuin tegenover de terminal, verzorgt het transport van de passagiers, ongeacht waar je naartoe wilt.
- Wie van Sanford de auto neemt, gaat het best via **Route 417** (Greene-Way). Deze snelweg is een tolweg: je hebt een aantal kwartjes (*quarters*) nodig. Een alternatieve route gaat via de **I-4**, ongeveer 13 km verderop.

Miami International Airport

De luchthaven van Miami (MIA, ☎ 305 8 76 70 00; www.miami-airport.com) is nog drukker dan de MCO, maar een voordeel is dat het hier gemakkelijker is de weg te vinden.

- Op de eerste verdieping bevindt zich de aankomsthal, op de tweede de vertrekhal en op de derde een **rolbaan** die door de hele, hoefijzervormige terminal loopt, met uitgangen aan de gates B-H.
- Gebruik de rolbaan op de derde verdieping. Heb je een shuttlebus nodig of wil je naar het **Main Tourist Information Center** bij gate E, ga dan naar de tweede verdieping. Op de eerste verdieping kun je je bagage afhalen, een auto huren of een taxi nemen.
- De kortste weg van MIA naar South Beach is **Route 836** (Dolphin Expressway). Deze leidt je naar MacArthur Causeway (oosten).
- Wil je naar het noorden van South Beach, neem dan **Route 112** (Airport Expressway), naar de Julia Tuttle Causeway en naar de binnenstad.
- Huur je een auto, vraag dan om een plattegrond en laat je route intekenen. Of huur meteen een navigatietoestel!
- Miami heeft een **'Follow The Sun'-systeem**: de beste routes naar popu-

Vervoer in Florida

Orlando

Als je je hele vakantie in Walt DisneyWorld® wilt doorbrengen, kun je gewoon met Disneys transferbus (► 43) gaan. Rijd je zelf, houd dan vooral de **I-4** in de gaten.

- De **I-4** loopt van het oosten naar het westen en gaat diagonaal (noordoost/zuidwest) door Orlando. Tijdens de **spitsuren**, d.w.z. op weekdays van 7-10 en 16-18 uur, is het hier erg druk. Hoe dan ook is het de beste route naar Walt Disney World® Resort, naar SeaWorld, Universal Orlando, naar International Drive en naar het centrum van Orlando.
- De afstand van **Disney** tot het **centrum** bedraagt ca. 19 km.
- **Route 528** (Beeline Expressway) in de buurt van het vliegveld en **Route 408** zijn de belangrijkste oost-westverbindingen van Orlando.
- De tol voor beide wegen bedraagt tussen de 25 cent en \$ 1. Neem de **Beeline Expressway** naar Port Canaveral, Kennedy Space Center en Cocoa Beach.
- **Route 408** gaat naar **Highway 50**, die naar Titusville en Cape Canaveral leidt. Je moet je alleen wél een weg door het stadsverkeer slaan.

Miami

Je bereikt het uiterste noorden of zuiden van Miami het snelst via de **I-95**. De **I-75** gaat van het noordwesten de stad in, terwijl **Route 836** (Dolphin Expressway) het vliegveld verbindt met het centrum, Miami Beach en het Art Deco District. Het is aan te raden een openbaarvervoerkaart te gebruiken. De EASY Card is verkrijgbaar en op te waarden bij de metro, bij EASY Card-verkooppunten en online (www.miamidade.gov.com). Voor elke rit wordt het betreffende bedrag afgeboekt. Op die manier hoef je niet telkens op zoek naar kleingeld.

- De **Metrobus** rijdt langs veel reisdoelen in en om de stad.
- De **Metro rail** is een trein van het centrum naar het noorden, tot Hialeah, en via de US1 richting het zuiden naar Dadeland Mall.
- De gratis elektrotram **Metromover** rijdt door de binnenstad van Miami.
- **South Beach Local** heeft een bussenvloot die je naar alle belangrijke punten van South Beach (SoBe) brengt. De ritprijs op route 123 telt 25 cent. Dienstregelingen en informatie krijg je via ☎ 305 7 70 31 31.

Tampa

Het grootste deel van de stad ligt op een schiereiland met schaaqbordachtig aangelegde straten.

- Van Zuid-Tampa naar St. Petersburg loopt **Highway 92**, aan de andere kant van de Gandy Bridge. Vanaf Noord-Tampa vind je de **I-275** en de Howard Frankland Bridge,
- In St. Petersburg kun je via **Central Avenue** meteen ten westen van Treasure Island gemakkelijk bij de stranden komen. Hiervandaan leidt de **Highway 699** je langs de zee, naar het noorden en zuiden.
- In Tampa (► 33) zelf kun je rijden met de bussen van **HARTLine**.

De Panhandle

De Panhandle ('pannensteel') van Florida strekt zich over 580 km uit van Jacksonville aan de Atlantische Oceaan tot Pensacola aan de westelijke grens van de staat.

- De **I-10** is de snelste verbinding tussen beide steden en wordt bij Lake City

Wandelingen & tochten

1 WINTER PARK

Wandeling

LENGTE: 1,6 km **DUUR:** 2 uur (aanbevolen: met pauze en extra tijd om te winkelen: 4 uur) **BEGINPUNT:** noordkant van Park Avenue 📍 233 E5
EINDPUNT: zuidkant van Park Avenue 📍 233 E5

Winter Park, een chique enclave in Orlando, lokt je met straten van rood plaveisel dat in het avondlicht glinstert, mooie parken en elegante winkels. Langs Park Avenue staan veel cafés, ijskraampjes en antiekwinkeltjes, daarnaast ook winkels met kunstnijverheid en souvenirs, boetiekjes met modieuze kleding, parfumerieën en juweliers.

1-2

Je komt bij Park Avenue door vanuit het stadscentrum richting oosten te gaan, op de I-4 tot aan de afrit 87 (Fairbanks Avenue). Dan rijd je nog eens 2,5 km naar het oosten.

Ga dan links naar het noorden, nog twee blokken verder, en keer je auto op de Avenue of in een van de zijstraatjes.

Flaneergebied in Winter Park

Begin je wandeling op de hoek van Park Avenue en Comstock Avenue. Kijk je ogen uit bij de geweldige winkels van de keten **Restoration Hardware**. Ga verder in noordelijke richting, aan de rechterkant van Park Avenue. Steek New England Avenue over, vervolgens Welbourne Avenue. Meteen na Welbourne Avenue kom je bij **Greeneda Court** en de boekhandel **Brandywine Books**, een antiquariaat.

Ga weer terug naar Park Avenue en ga naar het noorden op Morse Boulevard. Sla dan rechtsaf (naar het oosten).

2-3

Morse Boulevard leidt naar Lake Osceola en naar de aanlegsteigers voor de populaire **Winter Park Scenic Boat Tour**. Deze tocht duurt een uur en gaat langs de oever. Je ziet statige villa's te midden

Winter Park

van grote parkeerplaatsen en talloze kleine kanalen.

3-4

Ga weer terug naar Park Avenue en ga naar rechts. Neem een lunch bij **Briarpatch Restaurant**. Ga vervolgens naar een filiaal van een grote keten, zoals Talbot's of Ann Taylor. Bij **The Garden Shops** vind je de nodige souvenirwinkels en boetiekjes met decoratieve artikelen.

4-5

Ga weer terug naar Park Avenue en wandel verder naar het noorden, tot aan Canton Avenue. Steek deze weg over en ga verder aan de westelijke kant, naar het **Charles Hosmer Morse Museum of American Art**. Voor weinig geld zie je hier de grootste collectie glas van

Louis Tiffany, waaronder ook het enige glaswerk dat hij voor binnen heeft gemaakt: een kapel die hij in 1893 heeft ontworpen voor de World's Columbian Exposition.

Schilderijen, beelden en kunstnijverheid van andere kunstenaars uit de periode 1850 tot 1930 kun je in dit museum ook zien.

Het Charles Hosmer Morse Museum

WAT & HOE

ONDERWEG

FLORIDA

Florida is een bestemming die alles in zich heeft wat Amerika bijzonder maakt. Van de ruige Everglades tot de prachtige stranden van Florida Keys en Miami, en van filmstudio's tot het Kennedy Space Center. Bezoek steden als Orlando en Miami en ontdek de vele bijzondere plekken om iets te eten, of om te overnachten.

WAT & HOE ONDERWEG: de reisgids voor een actieve en culturele vakantie.

- Duidelijke indeling op kleur
- Uitgebreide plattegronden en kaarten
- Verrassende wandeltochten
- Top 10 met hoogtepunten

9 789021 561585

www.watenhoe.nl

NUR 513

**WAT
& HOE**
ONDERWEG

maakt deel uit van
Kosmos Uitgevers,
Utrecht/Antwerpen
www.kosmosuitgevers.nl